

The Story of Kamsa and Bar Kamsa

The Gemara (Rabbinic discussions) in Gittin 55b – 56a

A certain man, who had a friend named KAMTZA and an enemy named BAR KAMTZA, made a banquet. He told his attendant: "Go and bring KAMTZA to join me at the banquet". The attendant went and mistakenly brought him BAR KAMTZA. When the host arrived at the banquet and found Bar Kamtza sitting there, he said to Bar Kamtza: "Look here, that man (you) is the enemy of that man (me). What do you want here? – Get up and get out!" Bar Kamtza said to him: "Since I have come, let me stay, and I will give you of whatever I eat and drink".

The host said to Bar Kamtza: "No, I will not let you stay!"

Bar Kamtza said: "I will give you the value of half your banquet".

Again the host said no.

Bar Kamtza: "I will give you the value of your entire banquet".

The host said NO. He grabbed Bar Kamtza and threw him out.

Bar Kamtza said to himself: "Since the Rabbis were seated at the banquet and did not rebuke him for the way he treated me, it is evident that what he did was acceptable to them. I will go and spread slander against the Rabbis in the royal palace.

He went to Caesar (the term is sometimes used for a Roman emperor but also for those acting as his representative) and told him that the Jews have rebelled against Rome. Bar Kamtza said to Caesar: "Send them an animal as a sacrifice and see whether they offer it in their Temple!"

Caesar went and sent a fine calf with Bar Kamtza. As he was going to Jerusalem, Bar Kamtza caused a blemish in the calf's upper lip, or, as some say, he caused a cataract in the eye. The Rabbis considered offering it for the sake of peaceful relations with the Roman government. Rabbi Zechariya ben Avkulas said to them, "But people will then say that blemished animals may be offered on the Altar!"

The Rabbis considered killing Bar Kamtza so that he would not be able to go and tell Caesar that the offering had been refused. Rabbi Zechariya said to them, "But people will then say that one who blemishes consecrated animals is put to death!"

Rabbi Yochanan said: "The tolerance displayed by Rabbi Zechariya ben Avkulas in refusing to have Bar Kamtza put to death destroyed our Temple, burnt down our Sanctuary and exiled us from our land.

Please discuss:

1. Why do you think the story is called "Kamsa and Bar Kamsa"?
2. What do we learn from this story about hospitality?
3. How would you use this story at camp?

קמצא ובר-קמצא

עיבוד: שהם סמיט איר: אורן רובין

יהודי עשיר אחד, מעשירי ירושלים, קרא אליו את משרתו ואמר לו: "בשבוע הבא אערוך סעודה גדולה. ואתה, משרתי הנאמן, לך והזמן את חברי ומכריי, עשירי ירושלים ונכבדיה

העשיר נקב בשמות כל חבריו ומכריו. "כל כך הרבה שמות... מלמל המשרת, "שלא אתבלבל, " אמר לעצמו. ואמנם, אבוי, מרוב שמות טעה המשרת, ובמקום להזמין לסעודה את קמצא, חברו הוותיק של אדונו, הזמין לסעודה אדם בעל שם דומה,

בר-קמצא, שלא היה אלא אויבו ושנוא נפשו של העשיר.

בר-קמצא התפלא מאוד. "הייתכן, אמר, "ששונאי המושבע מזמין אותי לסעודה?" שבוע שלם חשב וחשב, ולבסוף החליט: אם שונאי מזמין אותי, הוא בודאי רוצה להתפייס. אם לא איענה להזמנה אעליב אותו, ואנו נישאר אויבים. עליי להיענות להזמנה ולהשתתף בסעודה.

כשהגיע יום הסעודה, לבש בר-קמצא בגד חגיגי ופנה לביתו של העשיר.

ואולם העשיר, שהופתע לראות את האיש השנוא עליו, בר-קמצא, יושב אל שולחן הסעודה, התרגז עד מאוד, פנה אל האורח הלא-קרוא וקרא:

"הסתלק מביתי! איני רוצה לראות אותך! מדוע באת?"

"משום ש... משום ש..." בר-קמצא החוויר, ניסה לומר שהוא הוזמן, כמו כל המוזמנים... אך העשיר לא האזין. פניו אדמו, והוא הוסיף לצעוק: "עמוד וצא!"

"ראה, ניסה בר-קמצא לשדלו, "בבודאי חלה כאן טעות מצערת... אבל כעת יש לי רעיון. הארוחה על השולחן, הנכבדים ממתנים, ואף אני רעב, מוכן ומזומן לסעודה. מה דעתך שאשלם לך תמורתה?"

"לא יקום ולא יהיה!" קרא העשיר.

"זה מעליב..." התלחשו המוזמנים, אך איש מהם לא מחה.

"סליחה, אמר בר-קמצא, "אני מבין שקלה כאן טעות... ובכל זאת, אנא, אני אדם מכובד, איני רוצה שילעגו לי, ואני רעב. אם תרשה לי להשתתף בסעודה אשתתף בהוצאות. היתדע מה נעשה? נתחלק! אשלם לך תמורת ארוחותיהם של מחצית הסועדים."

"לא!" פסק העשיר.

מה אָעשה? – חשב בַּר-קִמְצָא וְהִשְׁפִּיל אֶת עֵינָיו. הוא לא יכול היה לִסְבּוֹל אֶת הַמַּבְטִים שֶׁנִּנְעְצוּ בּוֹ. מַבְטִים שֶׁכִּמוֹ אָמְרוּ לוֹ: "בְּגַלְלֶךָ, בַּר-קִמְצָא, אֲנוּ רַק יוֹשְׁבִים וּמְמַתִּינִים וְלֹא אוֹכְלִים וְלֹא שֹׁמְחִים בְּשִׂמְחַתּוֹ שֶׁל חֲבֵרְנוֹ."

ידו של הָעָשִׂיר כָּבֵר נִשְׁלַחַה אֶל צְוֹאֲרוֹנוֹ שֶׁל בַּר-קִמְצָא, כְּשֶׁבִרְאֵשׁוֹ שֶׁל הָאוֹרַח צָץ רַעִיּוֹן נוֹסֵף, אַחֲרוֹן: "רְגַע!" אָמַר, "אֵל תִּגְרַשׁ אוֹתִי! אֵינִי יוֹכֵל לְשִׂאת אֶת הַבוֹשָׁה. אִם תִּנִּיחַ לִי לְהִישָׁאֵר וְלֹאכּוֹל בְּחִבְרַת מוֹזְמָנֶיךָ – אֶשְׁלֵם עַל כָּל הָאֲרוּחוֹת! עַל הַסְּעוּדָה כּוֹלָה!"

דָּמְמָה נִשְׁתַּרְרָה. הַסּוּעֵדִים כּוֹלֵם תָּלוּ אֶת עֵינֵיהֶם בְּפָנָי חֲבָרָם הָעָשִׂיר. הָאֵם הַפֶּעַם יִיעָנָה לְהַצְעָה? – תֵּהֵא כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

הָעָשִׂיר לֹא עָנָה. הוּא אַחַז בְּצְוֹאֲרוֹנוֹ שֶׁל בַּר-קִמְצָא, הִקִּימוּ בְּכוּחַ מֵהַכִּיסָא וְגָרַר אוֹתוֹ אֶל עֵבֶר הַדְּלֵת. "לֶךְ! הַסְּתַלֵּק וְלַעוֹלָם אֶל תִּרְאֶה בְּבֵיתִי אֶת פְּנֵיךָ!" קָרָא אַחֲרָיו סְמוּק כּוֹלוֹ מִכֶּסֶס, וְדַחֵף אוֹתוֹ בְּמַדְרָגוֹת.

בַּר-קִמְצָא קָם, נִיעַר מִבְּגָדָיו הַחֲגִיגִיִּים אֶת הָאֲבָק, וּמְלַחֲטוֹ מָחָה אֶת הַדָּמְעוֹת.

לֹא אִישׁ אֶחָד בְּלִבְדֵי בֵּיִישׁ אוֹתִי וְהֶעֱלִיב אוֹתִי – אָמַר בְּלִבּוֹ – אֶלָּא אֲנִישִׁים רַבִּים. כָּל מִי שִׁישֵׁב בְּאוֹלָם הַסְּעוּדָה רָאָה כִּיצַד הָעָשִׂיר מִשְׁפִּיל אוֹתִי, וְאִישׁ לֹא קָם לְהִגָּנְתִּי. קָעִית אֶנְקוֹם בֵּהֶם אֶת נִקְמַתִּי. אֵלֶךְ אֶל הַקִּיסָר הַרֹמִי הַשּׁוֹלֵט בִּירוּשָׁלַיִם וְאוֹמֵר לוֹ כִּי הַיהוּדִים מוֹרְדִים בּוֹ. כִּךְ, הַקִּיסָר בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצֻמוֹ יַעֲנִישׁ אֶת נִכְבְּדֵי יְרוּשָׁלַיִם שֶׁפָּגְעוּ בִּי וּבְכַבּוּדִי.

לְמַחֲרַת הַלֶּךְ הָאִישׁ אֶל הַקִּיסָר הַרֹמִי וְאָמַר: "הַיהוּדִים מֵרְדוּ בְּךָ. הֵם אֵינָם עוֹשִׂים מֵה שֶׁאַתָּה מוֹרָה לָהֶם."

כַּעַס הַקִּיסָר, כִּינַס אֶת חַיִּלָּיו וְצִוָּהוּ עֲלֵיהֶם לְהַרוֹס אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאֶת יְרוּשָׁלַיִם צִוָּה לְהַעֲלוֹת בְּאֵשׁ.

וְכִךְ, בְּגַלְלֵי קִמְצָא וּבַר-קִמְצָא וּבְגַלְלֵי שְׁנֵאת חִינָם, חָרְבָה יְרוּשָׁלַיִם.